

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
ЕТНОЛІНГВІСТИКА

підготовки бакалавра
спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (англійська)
освітньо-професійної програми Середня освіта. Англійська мова

Силабус навчальної дисципліни «ЕТНОЛІНГВІСТИКА» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (англійська), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Англійська мова.

Розробник: Калиновська Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови (протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.).

Завідувач кафедри: Коляда Е. К.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) Середня освіта. Англійська мова Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 2-й
		Лекції 22 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота 42 год.
	Консультації 6 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) Середня освіта. Англійська мова Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 2
		Лекції 8 год.
		Практичні (семінарські) 4 год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота 66 год.
	Консультації 12 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Англійська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Калиновська Ірина Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри практики англійської мови
Контактна інформація	моб. тел. +380(67)9002626; роб. тел. +38(0332)799866
	kalynovska@eenu.edu.ua
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
	Консультації в усній формі (в день проведення занять та телефоном) і письмовій формі (електронною поштою).

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Етнолінгвістика» призначена для студентів II курсу денної форми та II курсу заочної форми навчання факультету іноземної філології. Вона входить до вибіркових дисциплін професійної та практичної підготовки студентів-бакалаврів. **Предметом** курсу є особливості сучасної етнолінгвістики як міждисциплінарної науки, знання яких уможливило розвиток мовних, мовленнєвих, соціокультурних компетенцій студентів і сприятиме цілісності знань майбутніх фахівців та вирішенню їхніх професійних завдань.

2. Пререквізити.

Вивчення «Етнолінгвістики» передбачає використання знань, набутих під час опанування дисциплін освітнього рівня «бакалавр», а саме: **основної іноземної мови (англійської)** (мовні, мовленнєві компетенції); **вступу до мовознавства, вступу до літературознавства, вступу до германістики, основ класичної філології, лінгвокраїнознавства країн основної мови, країнознавства країн основної мови та методики його викладання, художнього перекладу** (соціокультурні компетенції). До постреквізитів (дисциплін, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення теоретичного курсу) належать **історія літератури країн основної мови, сучасна література країн основної іноземної мови, аналіз художнього тексту, теорія і практика усного перекладу, теорія і практика письмового перекладу, філологічний аналіз тексту.**

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Етнолінгвістика» є вивчення взаємодії мови і культури, впливу мови на етнічні, культурні групи, на свідомість, мислення, духовно-практичну діяльність людини; сприяння розумінню місця мови як суспільного явища в системі духовних цінностей етносу та позитивного ставлення до вивчення іноземних мов, переваг багатомовності й міжкультурної взаємодії у сучасному суспільстві. **Завдання** навчальної дисципліни – ознайомити студентів з основними поняттями, термінами і категоріями етнолінгвістики; з'ясувати передумови й чинники становлення етнолінгвістики; показати її міждисциплінарний, інтеграційний характер; розкрити актуальні проблеми сучасної етнолінгвістики; розглянути мовну, культурну і соціальну взаємодію, мовну й культурну диференціацію й асиміляцію; окреслити особливості оволодіння мовами, аспекти двомовності й багатомовності; показати студентам перспективи розвитку мовної особистості, можливості та умови мовного самовдосконалення в суспільстві; формувати у студентів здатність сприймати й поважати іншомовну культуру, спонукати їх до збагачення власної культури, розширення кругозору.

4. Результати навчання (компетентності).

Після вивчення навчальної дисципліни студенти будуть **знати**: основні поняття, категорії, завдання етнолінгвістики, її зв'язок з іншими

дисциплінами; співвідношення феноменів «мова – людина – суспільство», «мова – культура – суспільство»; походження мовної і культурної взаємодії у сучасному суспільстві; поняття мовної зміни; особливості взаємовідношення між мовою і мисленням, зосередитись на ролі мови у формуванні культури і суспільства; будуть **вміти**: оперувати термінологією, основними поняттями й категоріями вивченої дисципліни, проводити аналіз тексту з урахуванням національно-культурних характеристик, свідомо використовувати отримані знання для перекладацької діяльності, подальшого навчання, практичної та професійної підготовки.

5. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2 (Денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Ethnolinguistics Highlights							
Тема 1. The Scope of Ethnolinguistics	7	4	–	–	2	1	ДС
Тема 2. Language and Culture	6	4	–	–	2	–	ДС
Тема 3. Language and Society	6	4	–	–	2	–	ДС
Тема 4. Language and Identity. Language and Thought	6	4	–	–	2	–	ДС
Тема 5. Language Variation and Change	8	6	–	–	2	–	ДС
Разом за модулем 1	33	22	–	–	10	1	
Змістовий модуль 2. Understanding Ethnolinguistics							
Тема 6. Main Aspects of Ethnolinguistics	7	–	2	–	4	1	ДБ + Р / 5
Тема 7. Language and Culture	9	–	4	–	4	1	ДБ + Р / 5
Тема 8. Language and Society. Language and Identity	9	–	4	–	4	1	ДБ + Р / 5
Тема 9. Language Variation and Change	9	–	4	–	4	1	ДБ + Р / 5
Тема 10. Project	23	–	6	–	16	1	ІНДЗ / 20
Разом за модулем 2	57	–	20	–	32	5	40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							Т / 30
Модульна контрольна робота 2							Т / 30
Усього	90	22	20	–	42	6	100

Таблиця 2а (Заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Ethnolinguistics Highlights							
Тема 1. The Scope of Ethnolinguistics	8	2	–	–	4	2	ДС

Тема 2. Language and Culture. Language and Society	8	2	–	–	4	2	ДС
Тема 3. Language and Identity. Language and Thought	8	2	–	–	4	2	ДС
Тема 4. Language Variation and Change	8	2	–	–	4	2	ДС
Разом за модулем 1	32	8	–	–	16	8	
Змістовий модуль 2. Understanding Ethnolinguistics							
Тема 5. Main Aspects of Ethnolinguistics	24	–	2	–	20	2	ДБ + Р / 5
Тема 6. Project	34	–	2	–	30	2	ІНДЗ / 20
Разом за модулем 2	58	–	4	–	50	4	40
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							Т / 30
Модульна контрольна робота 2							Т / 30
Усього	90	8	4	–	66	12	100

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота включає опрацювання матеріалів лекцій, підготовку до семінарів, написання модульних контрольних робіт, проєкт на одну із тем з наведеного нижче переліку:

Таблиця 3

Тема	Рекомендована література
Code-switching	Coulmas F. The Handbook of Sociolinguistics. London: Blackwell Publishing, 2007. P. 149–163
Language Contact and Displacement	Coulmas F. The Handbook of Sociolinguistics. London: Blackwell Publishing, 2007. P. 185–194.
Intercultural Competencies and Effectiveness	Dodd C.H. Dynamics of Intercultural Communication. Madison, Wisconsin, Dubuque, Iowa: Brown and Benchmark Publishers, 1995. P. 227–238.
Microcultures of Social Identification and Group Relations	Dodd C.H. Dynamics of Intercultural Communication. Madison, Wisconsin, Dubuque, Iowa: Brown and Benchmark Publishers, 1995. P. 78–93.
The Myth of Monolingualism	Edwards V. Multilingualism in the English-speaking World. Oxford: Blackwell Publishing Ltd., 2004. P. 3–13.
Roots of Diversity	Edwards V. Multilingualism in the English-speaking World. Oxford: Blackwell Publishing Ltd., 2004. P. 13–48.
Dialect Contact, Ethnicity, and Language Change	Fought C. Language and Ethnicity. Cambridge: University Press, 2006. P. 133–143.
Interethnic Communication and Language Prejudice	Fought C. Language and Ethnicity. Cambridge: University Press, 2006. P. 172–187.
Social Interaction, Language and Society	Francis D., Hester S. An Invitation to Ethnomethodology. London: Sage Publications Ltd., 2004. P. 1–20.
Popular Culture, Ethnicities and Tastes	Harris R. New Ethnicities and Language Use. New York: Palgrave MacMillan, 2006. P. 148-165.

Idiolect, Dialect, Language	Hockett C.F. A Course in Modern Linguistics. New York: the Macmillan Company, 1999. P. 321–331.
Theories Relating to Culture, Society and Personality	Keessing F.M. Cultural Anthropology: the Science of Custom. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1998. P. 138–188.
Relations of Culture to Society, Individuals, Environment and Artifacts	Kroeber A.L, Kluckhohn C. Culture: a Critical Review of Concepts and Definitions. New York: Vintage Books, 1982. P. 245–274.
Varieties of Language	Saville-Troike M. The Ethnography of Communication. Oxford: Blackwell Publishing, 2003. P. 41–88.
Languages, Dialects and Varieties	Wardhaugh R. An Introduction to Sociolinguistics. London: Blackwell Publishing, 2006. P. 25–58.
Pidgins and Creoles	Wardhaugh R. An Introduction to Sociolinguistics. London: Blackwell Publishing, 2006. P. 58–88.
Language Variation	Wardhaugh R. An Introduction to Sociolinguistics. London: Blackwell Publishing, 2006. P. 135–162.

IV. Політика оцінювання

При вивченні навчальної дисципліни «Етнолінгвістика» студент відвідує лекції, готується до семінарських занять, пише модульні контрольні роботи, готує проєкт на вибрану самостійно тему із переліку чи іншу, узгоджену з викладачем, цікаво і змістовно презентує його студентам відповідно до програми силабусу навчальної дисципліни. Ці види діяльності оцінюються балами, розподіл яких описано у *таблиці 2* (денна форма) та *таблиці 2а* (заочна форма).

У разі відсутності на лекційному чи семінарському занятті студент самостійно проходить пропущену тему і може звернутися за консультацією до викладача. Матеріал пропущеного семінарського заняття студент може здати на наступному або прикінцевому семінарському занятті, а також написати пропущену модульну контрольну роботу і здати свій проєкт чи відмовитися від його виконання при бажанні. Рівень знань студента оцінюється за результатами його роботи.

Студент має усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності і коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень чи відомостей, дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися розкладу навчального процесу та залікової сесії.

V. Підсумковий контроль

Рівень знань студента за поточний і модульний контроль оцінюється в балах, фіксується у журналі після вивчення кожного змістового модуля. Формою підсумкового контролю є *залік*. Підсумковий контроль проводиться згідно розкладу. Підсумкова оцінка заноситься в журнал і залікову відомість.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може здати чи перездати якусь тему або написати підсумковий тест. Максимальна кількість балів за два змістових

модулі поточного контролю – 40. Максимальна кількість балів за три модульних контрольних роботи – 60.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основний перелік:

1. Fought C. Language and Ethnicity. Cambridge: University Press, 2006. 249 p.
2. Kalynovska I. Ethnolinguistics Highlights : навч.-метод. матеріали. Луцьк : СНУ ім. Лесі Українки, 2016. 32 с.
3. Калиновська І. М., Коляда Е. К. Психолінгвістика та етнолінгвістика: Робоча навч. прогр. Луцьк : СНУ ім. Лесі Українки, 2017. 24 с.

Додатковий перелік:

1. Anthropology Today. California: CRM Books, 1971. 389 p.
2. Beals R.L., Hoijer H. An Introduction to Anthropology. New York: the Macmillan Company, 1996. 648 p.
3. Broom L. Essentials of Sociology. Itasca: F.E. Peacock Publishers, Inc., 1984. 201 p.
4. Coulmas F. The Handbook of Sociolinguistics. London: Blackwell Publishing, 2007. 387 p.
5. Dodd C.H. Dynamics of Intercultural Communication. Madison, Wisconsin, Dubuque, Iowa: Brown and Benchmark Publishers, 1995. 314 p.
6. Duranti A. Linguistic Anthropology. Cambridge: University Press, 1997. 421 p.
7. Edwards V. Multilingualism in the English-speaking World. Oxford: Blackwell Publishing Ltd., 2004. 330 p.
8. Ember C.R. Cultural Anthropology. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, 1997. 361 p.
9. Encyclopedia of Anthropology. New York: Harper and Row Publishers, 1976. 315 p.
10. Francis D., Hester S. An Invitation to Ethnomethodology. London: Sage Publications Ltd., 2004. 226 p.
11. Fulton J.P. Ethnicity and National Identity. Cambridge: University Press, 1986. 156 p.

12. Gardner K., Lewis D. *Anthropology, Development and the Post-modern Challenge*. London: Pluto Press, 1996. 184 p.
13. Harris R. *New Ethnicities and Language Use*. New York: Palgrave MacMillan, 2006. 209 p.
14. Hockett C.F. *A Course in Modern Linguistics*. New York: the Macmillan Company, 1959. 512 p.
15. Hoebel E.A. *Anthropology: the Study of Man*. New York: McGraw-Hill Book Company, 1972. 678 p.
16. Keesing F.M. *Cultural Anthropology: the Science of Custom*. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1988. 213 p.
17. Kroeber A.L. *Anthropology*. New York: Harcourt, Brace & Company, 1948. 456 p.
18. Kroeber A.L., Kluckhohn C. *Culture: a Critical Review of Concepts and Definitions*. New York: Vint Books, 1952. 245 p.
19. *Linguistic Diversity and Language Theories* / edited by Z.Frajzyngier. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 2005. 430 p.
20. Meyerhoff M. *Introducing Sociolinguistics*. New York: Routledge, 2006. 352 p.
21. Russell R.J., Kniffen F.B. *Culture Worlds*. New York: Macmillan Company, 1961. 241 p.
22. Saville-Troike M. *The Ethnography of Communication*. Oxford: Blackwell Publishing, 2003. 325 p.
23. *Sociolinguistics and Language Education* / edited by Nancy H.Hornberger and S.L.McKay. London: Short Run Press Ltd., 2010. 592 p.
24. Taglimonte S.A. *Analyzing Sociolinguistic Variation*. Cambridge: University Press, 2006. 298 p.
25. *The Linguistics Encyclopedia, Second Edition* / edited by Kirsten Malmkjær. London, New York: Routledge, 2002. 643 p.
26. *The New Encyclopedia Britannica*. Chicago, 1994. 914 p.
27. Wardhaugh R. *An Introduction to Sociolinguistics*. London: Blackwell Publishing, 2006. 426 p.
28. Watson R. *Applied Sociological Perspectives*. London: George Allen and Unwin, 1984. 187 p.
29. Whatmough I. *Language: a Modern Synthesis*. New York: A Mentor Book, 1957. 187 p.
30. White L.A. *Frontiers of Anthropology*. New York: G.P. Putnam's Sons, 1974. 565 p.
31. Дяченко-Лисенко Л. "Душа народу" як константа української етнолінгвістики. *Визвольний шлях*. 2003, № 2. С. 98-103.
32. Жайворонок В.В. *Українська етнолінгвістика*. Нариси. К.: Довіра, 2007. 262 с.
33. Жайворонок В.В. *Українська етнолінгвістика: деякі аспекти дослідження*. *Мовознавство*. 2001, № 5. С. 48–64.
34. Кононенко В.І. *Мова і народна культура*. *Мовознавство*. 2001, № 3. С. 62–70.

35. Кочерган М.П. Мова і культура. Загальне мовознавство. К.: Академія, 1999. 286 с.
36. Кушина Н. До питання про генезис етнолінгвістики. Проблеми гуманітарних наук: Наук. зап. Дрогобич. держ. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич: Коло, 2001. С. 182–190.
37. Левицький Ю. Мови світу: енцикл. довідник. Львів: Місіонер, 1998. 200 с.
38. Леві-Строс К. Структурна антропологія. К.: Основи, 2000. 387 с.
39. Пінчук О. Мова та духовний потенціал людини й етносу. Генеза. Філософія. Історія. Політологія. К.: Генеза, 1994. № 2. С. 25–30.
40. Русанівський В.М. Єдиний мовно-образний простір української ментальності. Мовознавство. 1993. № 6. С. 3–12.